

afara proiectului. Scopul acestei acțiuni a constat în raportarea rezultatelor

de cercetare, obținute până în acest moment, a obiectivelor asumate, cu

publicarea ulterioară a comunicărilor prezentate într-un volum colectiv.

Prin participarea la lucrările simpozionului a nu mai puțin de 45 cercetători,

din țară și străinătate, între care mulți specialiști de mare notorietate

internațională, considerăm că au putut fi îndeplinite cu prisosință obiectivele

asumate la etapa 2015. Totodată, am folosit această oportunitate pentru

dezvoltarea unei rețele (network) importante alcătuită din specialiști interesați

de problematica antică a Mării Negre, de barbarizarea Romei și de romanizare,

rețea creată la etapele anterioare ale proiectului și pe care am putea-o implica

ulterior și în accesarea unor proiecte cu finanțare europeană. Privitor la

contribuția concretă a membrilor echipei proiectului la lucrările simpozionului

vom reveni la punctele subsecvente ale raportului de față. Aici enumerăm doar

referenții din afara proiectului, cu afilierea lor instituțională, pentru a oferi o

idee asupra rețelei menționate mai sus: prof. dr. Altay Coşkun (University of

**Waterloo ON/Canada); dr. Alexander Rubel (Institute of Archaeology,
Iași/România); conf. dr. Alexey V. Belousov (Lomonosov Moscow State
University/Rusia); drd. Thibaut Castelli (Université Paris Ouest Nanterre
La Défense/Franța); prof. dr. Johannes Nollé (DAI Munich/Germania); prof. dr.
Mustafa H. Sayar (University of Istanbul/Turcia); conf. dr. Marta Oller Guzmán
(Universitat Autònoma de Barcelona/Espania); dr. Igor Makarov (Centre for
Comparative Studies on Ancient Civilizations, Russian Academy of Sciences,
Moscow/Rusia); prof. dr. Michael A. Speidel (Universities of Zürich and
Bern/Elveția); prof. dr. Lucrețiu Mihailescu-Bîrliba (Alexandru Ioan Cuza University,
Iași/România); dr. Lavinia Grumeza (Institute of Archaeology and History of Art of
Cluj/România); dr. Vitalie Bârcă (Institute of Archaeology and History of Art of
Cluj/România); prof. dr. Askold Ivantchik (Institute of World History, Russian
Academy of Sciences, Moscow/Rusia & Institute Ausonius, CNRS, Bordeaux/
Franța); dr. Maria Alexandrescu-Vianu (Vasile Pârvan Institute of Archaeology,
Bucharest); conf. dr. Alexander Baumgarten (Babeș-Bolyai University of Cluj/**

România); dr. Anna Ginestí Rosell (Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt/

Germania); dr. Johanna Leithoff (Universität Erfurt/Germania); prof. dr. Tassilo

Schmitt (Universität Bremen/Germania); conf. dr. Claire Barat (University of

Valenciennes and Hainaut-Cambresis/Franța); prof. dr. Octavian Bounegru

(Alexandru Ioan Cuza University, Iași/România); conf. dr. Dan Ruscu (Babeș-

Bolyai

University of Cluj); dr. Sergei Bocharov (Kazan Federal University/Rusia);

dr. Constantin Chera, dr. Gabriel Custurea, dr. Irina Nastasi, dr. Gabriel Talmațchi

(Museum of National History and Archaeology Constanța); prof. dr. Yegan Kahya-

Sayar (TU Istanbul). Cu acest prilej a fost tipărită și o broșură (55 exemplare x 60

pagini) cu programul manifestării și cu rezumatele comunicărilor, care în format

electronic poate fi consultată la adresa:

<http://www.ponticgreekcities.ro/media/files/Conference%20brochure%2C%20Iasi%20%20July%205> %

**Atragem atenția că desfășurarea reușită a simpozionului a presupus inclusiv o c
orespondență intensă pe parcursul întregii etape 2014 și în prima jumătate a**

etapei 2015 cu specialiști menționați mai sus și cu mulți alții care, din varii

motive, nu am mai putut onora invitația. Totodată, discuțiile desfășurate pe

parcursul etapei 2014 a permis coagularea unei colaborări cu membrii echipei

unui alt proiect Idei menită să crească impactul scontat în plan național și

internațional al reuniunii științifice amintite. Este vorba despre proiectul

PN-II-ID-PCE-2012-4-0490 -

The „Other” in Action. The Barbarization of Rome

and the Romanization of the World

(

<http://arheo.ro/romanization>

), iar discuțiile

purtate între membrii echipei celor două proiecte au permis definitivarea titlului

simpozionului prevăzut la etapa 2015 – “Mobility in Research on the Black Sea

Region (PN-II-ID-PCE-2011-3-0054 and PN-II-ID-PCE-2012-4-0490 to H2020)”.

La organizarea acestei activități, pe lângă Victor Cojocaru ca director de proiect,

și-au adus contribuția următorii membri ai echipei: Mădălina Dana, Costel

Chiriac,

George Bilavschi, Diana Stah, Sever-Petru Boțan, Lucian Munteanu,

Margareta Munteanu.

3. Deplasări interne și externe (documentare și diseminare). Au fost efectuate

deplasări interne și externe în scopul documentării pentru obiectivele

asumate în

cadrul proiectului, respectiv în scopul diseminării rezultatelor

obținute

– la Constanța,

în perioada 16 martie – 7 aprilie (George BILAVSCHI,

Sever-Petru

BOȚAN, Victor COJOCARU, Lucian MUNTEANU), la Cluj-Napoca,

în perioada 15-17 aprilie (Victor COJOCARU), la Cluj-Napoca, în perioada 15-21

aprilie (Sever-Petru BOȚAN), la Cluj-Napoca, în perioada 23 aprilie – 12 mai

(George BILAVSCHI, Sever-Petru BOȚAN, Lucian MUNTEANU), la München/

Germania, în perioada 20 aprilie – 5 mai (Victor COJOCARU), la Praga/Cehia,

în perioada 18-23 mai (Victor COJOCARU), la Constanța și Ibida, în perioada

20 iulie – 18 august (George BILAVSCHI, Sever-Petru BOȚAN, Victor

COJOCARU, Lucian MUNTEANU), la București, în perioada 9-10, respectiv

17-18 septembrie (Victor COJOCARU), la Constanța, în perioada 5-8 octombrie

(Victor COJOCARU), la Simferopol și Anapa/Rusia, în perioada 7-17 noiembrie

(Victor COJOCARU). Alte 16 deplasări au fost asumate de membri ai echipei și

de participanți din afara proiectului cu prilejul participării la simpozionul internațional menționat mai sus, vezi punctul A.2. Datele exacte, inclusiv rapoartele științifice și de activitate, privind deplasările menționate se regăsesc în fișa de evidență a cheltuielilor încărcată pe platforma on line și pot fi consultate la dosarul proiectului păstrat la Filiala din Iași a Academiei Române ca instituție ordonatoare de credite.

4. Comunicări la manifestări științifice internaționale (diseminare). Au fost prezentate 15 comunicări, de către membri ai echipei și legate de obiectivele sumate în cadrul proiectului, la următoarele manifestări științifice internaționale: Simpozionul internațional „Contacts, migrations and climate change, in honour of prof. Dr. Jan Bouzek”, Praga/Cehia, 19-23 mai (Victor

COJOCARU:

Réflexions sur quelques traits particuliers du corps civique dans

les villes grecques nord-pontiques

); Simpozionul internațional “Mobility in

Research on the Black Sea Region (PN-II-ID-PCE-2011-3-0054 and

PN-II-ID-PCE-2012-4-0490 to H2020)”, Iași/România, 5-10 iulie

(Victor COJOCARU: PN-II-ID-PCE-2011-3-0054:
Ergebnisse und Perspektiven

,

Florina PANAIT BÎRZESCU & Iulian BÎRZESCU:
Umdeutungen griechischer

Kultbilder in den antiken Städten des Schwarzmeergebietes
, Sever-Petru

BOȚAN & Costel CHIRIAC:
State of the Art and Prospective Research

Directions on Hellenistic and Roman Glass from the Pontus Euxinus
, Livia

BUZOIANU:
Les relations économiques de Callatis à l'époque hellénistique

basées sur les découvertes de timbres amphoriques
, Ligia RUSCU:
Greeks,

Romans and Natives in Poleis of Thrace and Pontus
, Florian MATEI-POPESCU:

The Thracian strategiae in Scythia Minor
, Lucian MUNTEANU:
Numismatic and

Sphragistic Research in the Western Pontic Area
, Mădălina DANA:
Écriture,

échanges et contacts dans les sociétés grecques anciennes:la correspondance

privée sur plomb et sur tesson, du VIe au IIIe s. av. J.-C.,

Diana STAH:

Social

Sciences and Humanities in Horizon 2020

, George BILAVSCHI, Victor

COJOCARU & Diana STAH:

Romanian Academy, Iași Branch. Institutional

Perspectives on the Project "In Search of the Pontic Community

"); Simpozionul

internațional „Pontica 2015: Un secol de arheologie la Tomis. Instituții și

personalității”, Constanța/România, 6-7 octombrie (Victor COJOCARU:

Emitenți

și beneficiari ai decretelor de proxenie în spațiul pontic

, Lucian MUNTEANU:

Cercetări arheologice în zona extra-murană a cetății Ibida

[în colaborare cu

tefan Honcu], Lucian MUNTEANU:

Moneda romană în hinterlandul provinciilor

Dacia și Moesia Inferior

); Scientific School of Young Scientists „The Crimea in

the system of political and economic connections with Black Sea and

Mediterranean”, Simferopol & Anapa/Rusia, 9-14 noiembrie (Victor COJOCARU:

Connections of the Crimea with Black Sea and Mediterranean according to the

lapidary epigraphics

).

5. Comunicări la manifestări științifice naționale sau la instituții de cercetare și

învățământ superior din țară (diseminare). Au fost prezentate cinci comunicări,

de către membri ai echipei și legate de obiectivele asumate în cadrul proiectului

**la: Institutul de Arheologie din Iași, 25 martie (Victor COJOCARU:
*Considerații***

asupra unor trăsături particulare ale corpului civic în cetățile nord-pontice. I.

Phylai

; George BILAVSCHI:

Prezentarea volumului Interconnectivity in the

Mediterranean and Pontic World during the Hellenistic and Roman Periods

);

Simpozionul național „Cercetări arheologice desfășurate de Institutul de

Arheologie din Iași. Campania 2015”, 9 octombrie (Sever-Petru BOȚAN:

Un fragment de pahar Nuppengläsern de la Ibida. Considerații cu privire la

reprezentativitatea acestui tip de material la Dunărea de Jos
; Lucian

MUNTEANU:

Descoperiri monetare din Târgul Romanului (punctul „La

Biblioteca”

) [în colaborare cu George Dan Hânceanu]; Simpozionul

național „Zilele Universității «Al. I. Cuza»”, 23 octombrie (Victor COJOCARU:

Proxenoii în spațiul pontic. Statut și natura serviciilor oferite
).

6. Publicații (diseminare). A fost publicat un volum de autor (Sever-Petru

BOȚAN,

Vase de sticlă în spațiul dintre Carpați și Prut (secolele II a. Chr. –

II p. Chr

.), Editura Mega: Cluj-Napoca, 2015, 363 p.), legat de producția și

comerțul cu vase de sticlă în bazinul pontic. Apariția cărții la o editură

prestigioasă din România, acreditată CNCS, reprezintă finalizarea cu

succes a încă unui obiectiv important asumat în cadrul proiectului (vezi,

mai jos, punctul B). Odată cu publicarea acestui volum [= P&M IV] a fost

continuată noua colecție – Pontica et Mediterranea (inițiată în 2013 odată

cu apariția volumului Poleis [= P&M I] și continuată în 2014 prin volumele BCOSPE I [= P&M II] și Interconnectivity [P&M III]) – menită să sprijine atât promovarea studiilor privind istoria antică, epigrafia, arheologia clasică, numismatica și iconografia în plan național, cât și o mai bună vizibilitate a rezultatelor obținute de cercetătorii români în plan internațional. În afară de două volume de autor și trei volume colective – însumând un total de 2407 pagini –, rezultatele cercetărilor desfășurate până în acest moment în cadrul proiectului au fost valorificate prin publicarea sau acceptarea pentru tipar a 51 studii și articole (dintre care opt apărute și două acceptate pentru tipar în 2015), respectiv a opt recenzii critice de ample dimensiuni (dintre care trei apărute în 2015). Informațiile exacte în acest sens pot fi consultate pe pagina web a proiectului (www.ponticgreekcities.ro), butonul „Publications”). Precizăm că în toate publicațiile raportate apare menționat numele finanțatorului și numărul contractului de finanțare

după modelul: „This work was supported by a grant of the Romanian

National Authority for Scientific Research, CNCS – UEFISCDI, project

number PN-II-ID-PCE-2011-3-0054”. Privitor la editarea și tipărirea unei

broșuri cu programul simpozionului internațional și rezumatele

comunicărilor, vezi mai sus, punctul A.2.

7. Pagina web (diseminare). A fost actualizată în permanență pagina web

a proiectului (adresa: www.ponticgreekcities.ro), care poate fi accesată

în limbile română și engleză, și care conține informații despre proiect,

despre membrii echipei și mai multe date relevante privitoare la

activitățile desfășurate în cadrul proiectului. Adresa paginii poate fi

accesată de pe toate motoarele de căutare consacrate (Google, Yahoo,

Ask, Bing, Duck Duck Go, Yippy, Dogpile, Yandex, The Internet Archive

etc.). Astfel, cele două meniuri principale au fost echipate cu butoanele

de căutare Books-New Books, Publications și Useful Weblinks, fiecărei

dintre ele corespunzându-i articole specifice în limbile română și engleză.

Totodată, celelalte meniuri au fost îmbunătățite și completate cu fișiere

noi (articole), traduse în limbile română și engleză (la meniul Activities

vezi articolele Symposium 2012/Simpozion 2012, Symposium 2013 –

Timetable și Summaries; Symposium 2015 – Timetable și Summaries;

la meniul News vezi articolele Symposium 2015, respectiv Poleis,

Außenbeziehungen BCOSPE I, Interconnectivity: Covers and Contents).

Responsabil cu actualizarea paginii web a proiectului este George Bilavschi.

Butonului de căutare Activities i-au fost adăugate subdomeniile Rapoarte

de activitate 2011-2016; extinderea accesului pe site de pe alte cel puțin 10

motoare de căutare precum AltaVista, Infoseek, Coozilla, Dogpile, Lycos,

Metager, Mamma etc.; indexarea adresei site-ului pe pagini web de

specialitate consacrate cum ar fi

wihs.uwaterloo.ca

,

www.megarika.ro

,

arheo.ro

,

antichitate.myforum.ro

,

roman.yapoga.com

,
sistem.acadiasi.ro

,

uaic.ro

,

www.vebidoo.de

,

www.yasni.fr

,

en.cyclopaedia.net

,

spartokos.wordpress.com

,

www.bulentozturk.sakarya.edu.tr

etc.;

update continuu a fiecărui meniu și sub-meniu; accesarea paginii web

de către cel puțin 823 de vizitatori, fiind înregistrate peste 51500 de

vizualizări.

B. Obiective științifice individuale (descriem succint măsura în care au

fost realizate obiectivele științifice asumate conform propunerii de proiect.

Precizăm că informații mai detaliate, în acest sens, pot fi aflate pe pagina

web a proiectului, acolo unde se află lista publicațiilor, date despre cele

cinci volume publicate și programul simpozionului internațional menționat

la punctul A.2., la care au fost prezentate rezultatele obținute și

perspectivele cercetării).

• Obținerea unui tablou de ansamblu al relațiilor externe ale orașele grecești pontice prin cercetarea exhaustivă – repertorierea, cartografierea,

comentarea – a informațiilor epigrafice și literare (Victor COJOCARU,

Livia BUZOIANU, Mădălina DANA, Adrian ROBU, Ligia RUSCU). A fost

continuată diseminarea rezultatelor cercetării privind relațiile intra- și

extrapontice, sub forma a opt comunicări prezentate la manifestări științifice

internaționale, două comunicări la manifestări științifice naționale, patru

studii publicate, însumând 76 p., și a unui studiu predat pentru tipar (vezi

http://www.ponticgreekcities.ro/index.php?option=com_content&view=

[article&id=28&Itemid=67&lang=ro](http://www.ponticgreekcities.ro/index.php?option=com_content&view=article&id=28&Itemid=67&lang=ro)

). Pentru etapa 2016 este prevăzută

publicarea unui volum de autor (V. Cojocar), precum și a patru comunicări

prezentate cu prilejul simpozionului internațional menționat la punctul A.2.

• Identificarea unui posibil model de integrare a coastei de Vest a Pontului Euxin în cadrul Imperiului Roman (Florian MATEI-POPESCU). A fost

ontinuată diseminarea rezultatelor cercetării prin prezentarea comunicării

The Thracian strategiae in Scythia Minor

, care urmează să fie publicată în

2016.

- Întocmirea unui studiu amplu privitor la producția și comerțul cu vase de sticlă în bazinul pontic în epoca elenistică și romană (Costel CHIRIAC &

Sever BOȚAN). A fost continuată diseminarea rezultatelor cercetării prin

publicarea unui volum de autor (vezi punctul A.6.) și prezentarea

comunicării

State of the Art and Prospective Research Directions on

Hellenistic and Roman Glass from the Pontus Euxinus

, care urmează să

fie publicată în 2016.

- Întocmirea unui studiu amplu privitor la atelierele de producție a teracotelor în Marea Neagră în contextul coroplasticii elenistice, cu stabilirea relației

între atelierele pontice și modelele din lumea egeeană (Iulian BÎRZESCU).

Întocmirea unui studiu amplu privitor la relațiile coloniilor pontice cu lumea

egeeană reflectate în arta sculpturală (Florina PANAIT BÎRZESCU). A fost

ontinuată diseminarea rezultatelor cercetării prin prezentarea comunicării

Umdeutungen griechischer Kultbilder in den antiken Städten des

Schwarzmeergebietes

, care urmează să fie publicată în 2016.

- • Întocmirea unui studiu amplu privitor la relațiile comerciale ale orașelor vest-pontice în epocile elenistică și romană, reflectate în descoperirile

**monetare (Lucian Munteanu). Întocmirea unui studiu amplu privitor la
circulația mărfurilor în vestul bazinului pontic, reflectată în descoperirile
de sigillii „de tip comercial” în arealul orașelor grecești în epoca romană
(secolele I-III d. Hr.), relevant pentru legăturile cu lumea micro-asiatică
(Costel CHIRIAC & Lucian MUNTEANU). A fost continuată diseminarea
rezultatelor cercetării prin prezentarea comunicării
*Numismatic and***

Sphragistic Research in the Western Pontic Area
, care urmează să fie

publicată în 2016.

**□ • George Bilavschi și Diana Stah – prin asistența permanentă acordată directorului
de proiect în probleme de management – au contribuit la**

buna desfășurare a celorlalte obiective și la crearea premiselor de a

continua cercetările efectuate de toți membrii echipei într-un cadru

mai larg. În acest sens, ne referim la posibilitățile de asigurare a

continuității proiectului PN-II-ID-PCE-2011-3-0054 în programele specifice

ale PC8 (Cooperare, Idei, Capacități, Știința în Societate) și la Dinamica

Politicilor Europene în domeniul cercetării și impactul pe termen scurt

și mediu asupra obiectivelor programelor de finanțare a științei. Deja u fost inițiate demersuri de colaborare cu unele instituții partenere din țară și străinătate în vederea aplicării cu un proiect H2020, CULT-COOP-07-2017 call: Cultural heritage of European coastal and maritime regions. Menționăm că o asemenea colaborare ar permite continuarea, la un nivel superior, a unor aspecte de cercetare abordate pe parcursul desfășurării proiectului PN-II-ID-PCE-2011-3-0054.

În concluzie, considerăm că – prin îndeplinirea în totalitate a obiectivelor propuse pentru etapa 2015 (corelate obiectivelor și activităților realizate la etapele 2011, 2012, 2013 și 2014) – am reuși să continuăm cu succes diseminarea rezultatelor privind cercetarea, într-o manieră mai complexă și mai convingătoare ca până acum, a contactelor externe întreținute de comunitățile urbane pontice. Totodată, prin organizarea simpozionului internațional „Mobility in Research on the Black Sea Region

